

Muzeum Jindřichohradecka

srpen 2020

XXVII. SETKÁNÍ ČESKOSLOVENSKÝCH LETCŮ V JINDŘICHOVĚ HRADCI

Na sobotu 22. srpna 2020 připravuje Klub historie letectví Jindřichův Hradec v pořadí již „XXVII. setkání československých letců v Jindřichově Hradci“. Letos poprvé bylo z názvu vyňato slovo „válečných“. Uvědomujeme si, že v České republice žije už jen malá skupinka válečných letců a že jejich věk dosahuje úctyhodných devadesátí či více let. I když jsme pozvali tři válečné veterány, vč. armádního generála Emila Bočka, nemůžeme zaručit, že do Jindřichova Hradce skutečně přijedou.

Na „Setkání“ jsou zváni již tradičně také vojenští, dopravní a sportovní letci, letečtí historikové a fanoušci vzdušného opojení z celé České republiky. Svoji účast přislíbili naši přátelé z Prahy, Brna, Plzně, Mariánských Lázní, Náměště nad Oslavou, Nové Paky, Kladna, Jihlavy a další. Pokud to zdravotní a bezpečnostní opatření dovolí, měla by z Velké Británie přiletět Hana Ludikarová, manželka bývalého navigátora 311. čs. bombardovací perutě RAF brigádního generála Marcela Ludikara. Svou účast přislíbili i další vdovy a rodinní příslušníci čs. válečných letců, také představitelé Českého svazu letců s jeho předsedou plukovníkem Oldřichem Pelčákem, pilotem a kosmonautem-náhradníkem.

Akce bude zahájena v 10 hodin v kostele sv. Jana Křtitele. Hosté si zde vyslechnou hudbu starých mistrů předvedenou na varhany a přícnou flétnu. Následovat bude ocenění pamětní medailí ke 100. výročí založení Československa a československého letectva, jež obdrží zástupci rodiny brigádního generála Miroslava Štandery – čs. válečného letce z Francie a Velké Británie, dále zástupci Aeroklubu Jindřichův Hradec, zasloužilí členové jindřichohradeckého Klubu historie letectví a někteří významní podporovatelé během jeho třicetileté činnosti. Od 11 hodin budou hosté moci navštívit výstavu „Českoslovenští letci na západní frontě 1940–1945“, umístěnou v konferenčním sále Muzea Jindřichohradecka. Po prohlídce bude promítnut půlhodinový dokument Vladimíra Vondrky, shrnující poznatky z poslední klubové expedice po britských ostrovech. Ukončení oficiální části programu se již tradičně přesune k Památníku letců na Nábřeží Ladislava Stehny. Při pietním aktu zazní zdravice jednotlivých klubů a organizací a závěrem účastníky letošního setkání pozdraví členové Aeroklubu skupinovým průletem nad památníkem.

Akci každoročně pořádá Klub historie letectví Jindřichův Hradec za podpory města Jindřichův Hradec, Muzea Jindřichohradecka, 44. lehkého motorizovaného praporu, Aeroklubu Jindřichův Hradec, místního Klubu výsadkových veteránů a řady dalších. Setkání je určeno pro širokou veřejnost. Těším se s Vámi na viděnou!

Vladislav Burian

MUZEUM O PRÁZDNINÁCH

Také v srpnu pořádá Muzeum Jindřichohradecka tradiční prázdninové noční komentované prohlídky tajemným kostelem sv. Jana Křtitele. Jsou jim věnované všechny páteční termíny od 20.00 hodin. Prohlídky jsou vedeny ze tří pohledů – podle toho, kdo provází. Všichni průvodci se věnují historii stavby kostela a jeho slohu, a k tomu mají prohlídky svou specifičnost: Mgr. Vladislav Burian se zaměřuje na archeologii, Mgr. Jakub Valášek na uměleckou stránku výzdoby kostela a Mgr. Lenka Dvořáková na historii života v klášteře. V rámci všech prohlídek se návštěvníci dostanou i do jinak nepřístupných prostor půdy nad hlavní lodí a presbytářem a do věžičky nad Mikulášskou kaplí, odkud jsou neobvyklé výhledy na rybník Vajgar a nejbližší městské domy. Rozdělení prohlídek je na plakátech a lístky se dají zakoupit pouze v předprodeji na pokladně muzea ve Štítného ulici. Počet návštěvníků ve skupině je omezen.

Ani letos nebude chybět jeden z koncertů minifestivalu Petra Příbyla Magická viola. Tento bude věnován k počtě Karla Bermána, jindřichohradeckému rodákovi

a přednímu pěvci ND Praha. Tento koncert se bude konat také v kostele sv. Jana Křtitele.

V areálu minoritského kláštera ve Štítného ulici, který přiléhá ke kostelu sv. Jana Křtitele, je možné také zhlédnout tři výstavy. V křížové chodbě je umístěna výstava obrazů a kreseb Tomáše Švédy – známého restaurátora, který je spjat s jindřichohradeckým hradem a zámek, a jehož díla jsou doplněna objekty Jiřího Beránka. V konferenčním sále je umístěna výstava Českoslovenští letci na západní frontě 1940-1945, kde jsou zastoupeny dobové fotografie Ladislava Sitenského, fotografie a předměty letců ze sbírek muzea, Klubu historie letectví J. Hradec a ze soukromých archivů. A ve velkém výstavním sále „Ve Svatojánské“ je druhá celosezónní výstava – Tradice jedné hranice, která dokumentuje dosud živé národopisné zvyky na obou stranách hranice – z regionů Jižní Čechy, Vysočina, Jižní Morava a Dolní Rakousko. Výstava je doplněna interaktivními prvky, je vhodná pro rodiny.

V jezuitském semináři na Balbínově náměstí je k vidění, kromě rozsáhlých stálých expozic, také výstava věnovaná výročí 800 let od první zmínky o jindřichohradeckém panském sídle s názvem Na hladině zrcadlí se... Jsou na ní představeny muzejní sbírkové předměty týkající se hradu a zámku v Jindřichově Hradci, ať už to jsou různá

jeho zobrazení plošná nebo trojrozměrná. A samozřejmě musíme připomenout, že je nejlepší čas, prohlédnout si v poklidu největší lidový mechanický betlém na světě – Krýzovy jesličky a připomenout si, že už se pomalu blíží Vánoce...

Pavla Michalová

JINDŘICHOHRADECKÉ SOCHY A PAMÁTNÍKY

POMNÍK PLUKOVNÍKA JOSEFA JIRÍHO ŠVECE

Poslední z monumentálních meziválečných sochařských realizací v Jindřichově Hradci se stal pomník legionáře a národního hrdiny, plukovníka Josefa Jirího Švece (1883–1918). Pro tento účel vzniklý výbor zástupců pěšího pluku č. 29, tělocvičné jednoty Sokol v Jindřichově Hradci a místní odbočky Československé obce legionářské „převzal na sebe úkol za pomoci měst, obcí a národ. korporací kraje Šveceva postaviti k uctění památky tohoto velikého idealisty a uvědomělého muže pevného charakteru pomník plku J. J. Švecovi v J. Hradci.“

Návrh pomníku zhotovil již v dubnu roku 1925 další významný jihočeský sochař, bývalý příslušník 75. pěšího pluku, ruský legionář a štábní kapitán 1. československého střeleckého pluku Mistra Jana Husa Otakar František Birma (1892–1953). Jeho návrh, hrdě stojící postava plukovníka s rukou na šavli, v legionářské uniformě s dlouhým pláštěm a ruskou papachou, byl vystaven ve dnech 12. až 13. dubna ve výkladní skříní firmy Ignáce Solperry. „Sběrné archy“ k podání příspěvku na stavbu pomníku měli občané k dispozici do konce dubna v Landfrasově tiskárně, na městském úřadě a v místní spořitelně.

Výbor pro postavení pomníku určil prostor před novými kasárny, v té době již nazývanými Švecovy, na místě, kde do té doby stával pomník starý, vztyčený v roce 1912 na památku padlých 75níků. Ten byl nově převezen a umístěn na městský hřbitov na Jiráskově předměstí. Vybraným materiá-

lem pro finální realizaci se stala žula z lomu nedaleko Mrákotína. Socha pod rukama autora vznikala přímo na místě. Byla vytvořena ze dvou kusů a po vztyčení spojena v pase. Sochař též osobně dohlížel na její konečnou instalaci.

Účast na slavnostním odhalení přislíbila řada předních politiků, členů vojenského štábu, členů Sokola a osobních přátel. Pomník plukovníka J. J. Švece byl odhalen s velkou pompou v neděli 2. srpna 1925. Aktu se zúčastnil ministr zahraničí Dr. Edvard Beneš a velitel československých legií v Rusku, armádní generál Jan Syrový. „Když o 9. hod. dopol. zazněly zvuky voj. orchestru...na jevišti objevilo se velké sádrové poprsí pluk. Švece uprostřed zelené, černé dekorace, světel a po jeho stranách čestná vojenská stráž, četní přítomní...povstali, aby vzdali hold velikému mrtvému.“ Slavnost se stala součástí velké krajské výstavy, po dobu jejího konání probíhaly u sochy vzpomínkové akce.

Zajímavostí pro budoucí bádání je i existence krátkého filmu, který přibližoval průběh slavnostního odhalení pomníku. Film vznikl nákladem osvětového odboru jindřichohradeckého pluku a byl promítán v prosinci roku 1925 v místním kině Lido-bio.

Bohužel i tento pomník semlely pohnuté osudy 20. století. Za druhé světové války byla Němci socha v pase rozlomena a povalena. Její zbytky nakonec úplně odstranil komunistický režim. Dnes na jejím místě stojí pomník Bedřicha Smetany. V roce 2018 došlo i na pokus obnovy pomníku, nepovedená plastika vytištěná na 3D tiskárně dnes stojí před kolejiemi VŠE.

Zprávy

Expozice v jezuitském semináři jsou otevřeny denně od 8.30 do 12.00 a od 13.00 do 17.00 hodin. **Městská vyhlídková věž** je otevřena denně od 10.00 do 12.30 a od 13.30 do 18.00 hodin. **Výstavní prostory v minoritském klášteře včetně kostela sv. Jana Křtitele** jsou otevřeny denně od 9.00 do 12.00 a od 13.00 do 16.00 hodin.

Knihovna Muzea Jindřichohradecka s badatelnou ve Štítného ulici poskytuje služby pro veřejnost v pondělí a ve středu od 12.30 do 15.30 hodin nebo po domluvě.

Jindřichohradecké muzeum pořádá **v pátek 7., 14., 21. a 28. srpna od 20.00 hodin NOČNÍ KOMENTOVANÉ PROHLÍDKY KOSTELA SV. JANA KŘTITELE**. Vstupenky si lze zakoupit od 1. července na pokladně ve Štítného ul. Vstupné 90, děti 40 Kč.

XXVII. SETKÁNÍ ČS. VÁLEČNÝCH A POVÁLEČNÝCH LETCŮ V JINDŘICHOVĚ HRADCI se koná **v sobotu 22. srpna**. Zahájení je od 10.00 hodin v kostele sv. Jana Křtitele. Bližší informace v článku uvnitř a na plakátech.

Výstava **NADOSAH**, na které představíme **obrazy a kresby Tomáše Švédy** je přístupna v křížové chodbě minoritského klášteře ve Štítného ulici do 30. září 2020.

NA HLADINĚ ZRCADLÍ SE... Jindřichohradecký hrad a zámek ve sbírkách Muzea Jindřichohradecka se jmenuje výstava, která je umístěna ve výstavní síni „V jezuitském semináři“ a potrvá do 11. října 2020

Výstava národopisných zvyků z obou stran česko-rakouské hranice s názvem **TRADICE JEDNÉ HRANICE** je uspořádána ve výstavním sále „Ve Svatojánské“, je vhodná pro rodiny s dětmi. Výstava potrvá do 6. ledna 2021.

ČESKOSLOVENŠTÍ LETCI NA ZÁPADNÍ FRONTĚ 1940-1945 je název výstavy, která prezentuje fotografie z druhé světové války zapůjčené ze soukromých archivů a od Klubu historie letectví J. Hradec. Výstava v konferenčním sále muzea ve Štítného ulici potrvá do 6. ledna 2021.

Spolek přátel starého Jindřichova Hradce přeložil zájezd na Moravu ze soboty 16. června na sobotu 5. září 2020, odjezd od 7.00 hodin z parkoviště u Jitřenky. Nejbližší přednáška Spolku přátel starého Jindřichova Hradce se bude konat až druhé říjnové pondělí. O letních prázdninách a v září se setkání spolku nekonají.

NOVUM – měsíční zpravodaj Muzea Jindřichohradecka

Ročník XXIX. 8/2020

Odpovědný redaktor: PhDr. Jaroslav Pikal

Registrační značka: MK ČR 11673

Výkonný redaktor: Pavla Míchalová

www.mjh.cz

Adresa: Muzeum Jindřichohradecka, Balbínovo náměstí 19/I,

Jindřichův Hradec, 377 01

Telefon: 384 363 660 (pokladna), 384 363 661 (pracovny),

E-mail: muzeum@mjh.cz